

Islander Anu

29.11.2016

111/16/L/A

Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto
kirjaamo@mmm.f

MMM004:00/2016

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (ympäristötietojen saatavuus)

Pyydettynä lausuntona hallituksen esitykseen Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Suomi on metsävaratiedon sisällön osalta maailman kärkimaa. Tietojen hankintaan ja ylläpitoon Suomen valtio on panostanut mittavat investoinnit, joiden arvo on noin 150-200 miljoonaa euroa. Investoinnin hyödyntäminen on jäänyt puolitiehen, kun nykylaissa metsävaratiedot tulkitaan liian laajasti henkilötiedoiksi. Julkisin varoin kerätty ja ylläpidetty hila- ja kuviotieto toimenpide-esityksineen ovat paikkatietoa ja siten EU-direktiivin mukaista ympäristötietoa. Tietosisällön käyttömahdollisuuksien parantaminen tarjoaa merkittävän kansallisen kilpailuedun puuhun perustuvan biotalouden kansainvälisessä kilpailussa.

Hallitusohjelman mukaisen, 15 miljoonan kuutiometrin, hakkuutavoitteen saavuttaminen edellyttää, että metsiä hoidetaan nykyistä tehokkaammin, metsänomistajat ovat motivoituneita myymään puuta, puumarkkinat toimivat hyvin ja metsäteollisuus toteuttaa merkittävilta osin Suomeen suunnitellut investoinnit. Luonnonvarojen kestävä käytön näkökulmasta metsiä koskevien tietojen aikaisempaa parempi saatavuus ja laajempi hyödyntäminen ovat avainasemassa näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suomessa meneillään olevat biotalouden kasvuhankkeet edellyttävät ajantasaista ja kustannustehokasta metsävaratietoa sekä puumarkkinoiden ja metsäpalveluiden markkinoiden kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen voimallista aktivointia. Metsävaratiedon käytettävyyden parantaminen vahvistaa hallituksen yksittäisistä toimenpiteistä parhaiten puuta liikkeelle. Julkisin varoin tuotettu informaatio ja sen tasapuolinen saatavuus luovat kaikenkokoisille toimijoille tärkeän tietoinfrastruktuurin sekä sen myötä parhaiten erityisesti metsänomistajia hyödyttävän toimijoiden kovan ja reilun kilpailun. Kilpailun näkökulmasta keskeistä on kilpailu palveluiden sisällöllä, ei tiedon omistuksella. Tietojen hyödyntämisen lisäys näkyy metsien hoidon ja käytön aktivoitumisena. Toimijat pystyvät ottamaan yhteyttä maanomistajaan entistä paremmin ja

Islander Anu

29.11.2016

111/16/L/A

kohdennetummin ja sitä kautta maanomistajien saama palvelu ja neuvonta lisääntyvät.

Kuviotieto on metsäalalla kaikkien kaupallisen transaktioiden perusta ja se muodostaa yhteisen ja markkinoiden toimintaa merkittävästi tehostavan kielen niin puumarkkinoilla kuin myös metsäpalveluiden markkinoilla. Maanomistajat arvostavat ilmaista metsävaratietoa ja Suomen metsäkeskuksen antamaa neuvontaa. Metsään.fi -palvelun tulevaisuus on siten turvattava kaikin keinoin. Kun metsävaratiedot ovat metsäsektorin toimijoiden käytössä, helpottaa se asiointia molemmin puolin. Väitteet siitä, että kuviomuotoisten metsävaratietojen avulla metsätilan sisältämän puuston arvo olisi arvioitavissa vaivatta, ei pidä käytännössä paikkaansa. Ilman tilarajoja ja kiinteistönumeroita kuvioita ei voi suoraan liittää maanomistajaan.

Hilatiето sellaisenaan on sekä metsänomistajille että toimijoille riittämätöntä dataa. Hilatiedon hyödyntäminen edellyttää aina tietopohjan täydennystä tai jalostusta, jos halutaan tehdä konkreettisia johtopäätöksiä tai toimenpide-esityksiä eikä tiedon jalostaminen ole ilmaista. Kilpailu- ja kuluttajavirasto onkin tuonut esille näkemyksen, jonka mukaan metsävaratiedon luovuttaminen vain hilatietojen tasolla hyödyttää ennen muuta metsänhoitoyhdistyksiä, vaikeuttaen uusien toimijoiden alalle tulon mahdollisuuksia, uusien palveluiden kehittämistä sekä kilpailun edistämistä alalla. Avattavan tiedon muodolla ja tietosisällöllä on siten suuri merkitys toimijoiden tasapuolisten kilpailuedellytysten luomisessa.

8 §. *Esitys, että tietojärjestelmän julkisia tietoja voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla myös ilman maanomistajan suostumusta metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten* on tasapuolisuuden näkökulmasta perusteltua asettaa sekä luottolaitokset että metsäalan palveluja tarjoavat yritykset samaan asemaan.

9 §. *Uusien, metsävaratietoihin liittyvien valintaperusteiden lisääminen maanomistajien yhteystietojen luovuttamisessa suoramarkkinointia varten* on ehdottoman tärkeää kohdennetun markkinointiviestinnän aikaansaamiseksi. Tämä hyödyttää sekä markkinoijia että markkinoinnin kohteena olevia. Maanomistajat eivät saa turhaa mainospostia ja yritykset voivat suunnitella paremmin toimintaansa.

Esitettyjen valintaperusteiden lisäksi hakukriteereihin pitäisi voida liittää myös toimenpiteen pinta-ala. Tämä mahdollistaisi markkinoinnin suuntaamisen vielä paremmin.

13 b §. Esityksen mukaan suostumus voidaan antaa vain metsäkeskuksen sähköisessä palvelussa. Esitämme, että suostumuksen voisi antaa

Islander Anu

29.11.2016

111/16/L/A

vahvalla tunnistaumisella myös suoraan toimijan sähköisessä palvelussa. Tämä helpottaisi paljon käytännön toimintaa.

13 e §. Esitys *kuviomuotoisten metsävaratietojen luovuttamiseen liittyvästä maanomistajan kielto-oikeudesta* heikentää metsäkeskukselle lain mukaan kuuluvien metsätaloutta edistävän neuvonnan ja tiedotuksen hoitamista. Metsänhoitotöitä ja hakkuita koskevat toimenpide-esitykset ovat osa metsäkeskuksen tekemää yksityisille maanomistajille suunnattua metsätaloutta edistävää neuvontaa ja tiedotusta. Kielto-oikeus heikentää myös metsätietojärjestelmän laatua ja eheyttä. Arvio poistettavien kuviomuotoisten metsävaratietojen arvosta on merkittävä, noin 2-85 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi metsäkeskuksen työmäärä lisääntyy mm. tietojen poistamiseen liittyvän hallinnollisen työn vuoksi. Kielto-oikeus ei koske kuitenkaan niitä metsäkeskuksen hallussa olevia kuviomuotoisia metsävaratietoja, jotka liittyvät metsäkeskuksen hoitamiin hallintoasioihin, joten tietoja joka tapauksessa tulee jäämään tietokantaan.

13 g §. Esitys *kuolinpesän asianhoitajan nimi- ja yhteystietojen saamiseksi Verohallinnolta vain metsäkeskuksen julkisten hallintotehtävien hoitamista varten* on riittämätön. Kuolinpesien omistuksessa on 10 prosenttia Suomen yksityismetsien pinta-alasta ja kuolinpesien omistamissa metsissä tehtäviin toimenpiteisiin tarvitaan kaikkien osakkaiden suostumus. Tämän vuoksi on tarpeellista saada kaikkien osakkaiden yhteystiedot Verohallinnolta ja niitä pitää voida käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin kuten muitakin yhteystietoja.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja